

شنبه ۱۹ مهر ۱۳۹۴ ۱۲:۴۹ شماره خیر: ۳۳۸۴۰۷۷

هشدار دبیر انجمن روانشناسی ایران؛

حجاج و خانواده‌های کشته‌شدگان فاجعه منا مستعد اختلال روانی

گروه سلامت: دبیر انجمن روانشناسی ایران ضمن هشدار شدید نسبت به عواقب روانی فاجعه منا، گفت: نباید اجازه داد فرایندهای روانی این حادثه در افراد عمیق و ماندگار شود

با اشاره به [مهرداد کاظم‌زاده عطوفی، دبیر انجمن روانشناسی ایران در گفت‌وگو با [خبرگزاری بین‌المللی قرآن \(ایکنا\)](#) فاجعه غم‌بار منا به بیان تأثیرات روانی بروز این حادثه در حجاج و خانواده‌های آنها پرداخت و اظهار کرد: در پی این حادثه یک شک و ضربه ناگهانی را مردم و جامعه تحمل کرده‌اند

هشدار: بروز عوارض روانی در مردم

وی ادامه داد: وقتی با بحرانی که همه جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، روبه‌روی می‌شویم باید به این فکر باشیم که نیازمند مداخلات مدیریت بحران هستیم. وضعیتی که این حادثه در آن رخ داده و احساس‌هایی که پیامد آن هست طبیعتاً عوارض روانی در مردم ایجاد کرده است

این روانشناسی با تأکید بر اینکه عوارض جسمانی ناشی از این حادثه به دلیل قابل مشاهده بودن، در مرحله اول مورد توجه و نکته مهم این است که این افراد به مداخلات روانشناسانه نیز نیاز دارند: اهمیت قرار گرفته است، گفت

وی اعلام کرد: در چنین شرایطی در همان لحظات اولیه باید گروهی متشکل از روانشناسان و افراد خبره در مدیریت بحران به محل حادثه اعزام می‌شدند تا هم به حجاج و هم به مسئولان از جمله مسئولان سازمان حج و زیارت، بعتنه مقام معظم رهبری و گروه‌های پزشکی کمک می‌کردند

کارشناسی عربستان در اعزام گروه روانشناسان به منا

کابینه اعزام عطفی اعلام کرد: پس از حادثه منا طی تماسی که مرکز پزشکی حج و زیارت و بعثه با ما گرفت، تیمی آماده شد تا به منا اعزام شده و در کنار حجاج و مسئولان به مدیریت روانی بحران بپردازد اما مانند سایر اقدامات دولت عربستان به این مسئله موافقت نکرد.

وی با تأکید بر اینکه هنوز هم دیر نشده است، گفت: با توجه به اینکه تعداد زیادی از حجاج بازگشته‌اند و عده‌ای در مکه و مدینه تنها مانده‌اند غم و سوگ برای افراد حاضر در سرزمین وحی بیشتر خواهد شد و لازم است که مسئولان به این مسئله توجه کنند و حمایت‌های روانشناسی را از این افراد انجام دهند.

هشدار: حجاج ممکن است دچار افسردگی‌های ماندگار و اضطراب شوند

دبیر انجمن روانشناسی ایران در خصوص شرایط روانی و حمایت‌هایی که باید از حجاج بازگشته صورت گیرد، گفت: حجاجی که در فاجعه منا حضور داشته و با بحران‌های بروز کرده مواجه شده‌اند، معمولاً دچار فشارهای روانی شدید شده و نشانه‌هایی از اضطراب، دلشوره و گاهی اوقات حملات اضطرابی را تجربه خواهند کرد و حتی ممکن است دچار تجربه‌های غمگینی ماندگار و به نوعی دچار فاز افسردگی شوند.

یک پیشنهاد: مراکز برای مداخلات روانشناسی حجاج معرفی شود

وی ادامه داد: اکنون تمام مراکز درمانی برای پذیرش مجروحان حادثه منا اعلام آمادگی کرده‌اند، پیشنهاد می‌شود برای افرادی که در این فاجعه حضور داشتند اما جراحات‌های جسمانی نداشته‌اند، مراکز برای مداخلات روانشناسی معرفی شود. البته این اقدام نیز به صورت دستورالعمل به همه دانشگاه‌های علوم پزشکی اعلام شده است و قطعاً باید این کار اتفاق بیفتد تا افراد بدانند باید به کجا مراجعه کنند و از خدمات روانپزشکان و روانشناسان استفاده کنند.

نباید اجازه داد فرایندهای روانی این حادثه در افراد عمیق و ماندگار شود

کاظمزاده عطوفی نکته بسیار مهم این مسئله را اینگونه تشریح کرد: نباید اجازه داد فرایندهای روانی این حادثه در افراد عمیق و ماندگار شود و به همین دلیل باید مداخلات در این افراد هر چه سریعتر انجام شود چرا که وقتی بحث دید و باز دیدها تمام شده و سطح هیجانی ناشی از بازگشت از سفر کاهش پیدا کرد آن زمان علائم و نشانه‌های فشار روانی در حجاج بروز خواهد کرد.

استفاده از درمان‌های دارویی برای حجاجی که علائم اختلال روانی شدید از خود نشان می‌دهند

وی تصریح کرد: اگر شدت علائم در این افراد زیاد باشد حتماً باید از درمان‌های دارویی استفاده شود و در کنار آن روان‌درمانی و درمان‌های حمایتی عاطفی صورت گیرد. اما برای افرادی که علائم آنها شدید نیست صرفاً مداخلات روانشناسی می‌تواند به آنها کمک کند.

این روانشناس در خصوص کمک‌های روانی که باید به خانواده‌های کشته‌شدگان حوادث مکه ارائه شود، گفت: این خانواده‌ها غم سنگینی را تحمل کرده‌اند. این غم با غم یک حادثه مثل تصادف یا مرگ طبیعی در کشور متفاوت است.

خانواده‌های حجاج کشته شده مستعد اختلال‌های خلقی جدی و افسردگی‌های ماندگار هستند

وی تشریح کرد: پیش فرض‌هایی که خانواده‌ها برای روبه‌روشدن با حجاج خود در ذهن داشتند نه تنها محقق نشده بلکه به وضعیت بسیار بدی درآمده است به همین دلیل این افراد مستعد اختلال‌های خلقی جدی و افسردگی‌های ماندگار، اضطراب‌های تنشی و حتی اختلال‌های جدی‌تری بروز کند.

اعضای درجه اول کشته‌شدگان فاجعه منا تحت پوشش خدمات سلامت روان قرار بگیرند

وی اعلام کرد: باید خدمات روانپزشکی برای این خانواده‌ها فراهم شود و پیشنهاد من این است که اعضای درجه اول کشته‌شدگان فاجعه منا تحت پوشش خدمات سلامت روان قرار بگیرند و مراکزی را در شهرستان‌هایی که بیشترین تعداد حجاج کشته شده را داشته‌اند قرار دهیم و این خدمات برای آنها در دسترس و تعریف شده باشد.

دبیر انجمن روانشناسی بالینی ایران در پایان با تأکید بر اینکه آسیب‌دیدگان این حادثه نیاز به همدلی دارند و همدلی این نیست که روزهای اول این حادثه با حجاج و خانواده‌ها همراه باشیم و بعد این همراهی کمرنگ شود، گفت: باید مراقب گفت‌وگوها در شبکه‌های مجازی باشیم این حادثه نیاز به همدلی عمومی دارد و این غمی است که با همه ما خواهد بود و لازم است که کنار همه این عزیزان باشیم تا آلام آنها کاهش پیدا کند.